

ON PUC POSAR ELS MEUS DINERS?

APRENDRE A INVERTIR ELS ESTALVIS ÉS UNA MANERA D'ASSEGURAR DINERS EN EL FUTUR

TEXT
ANDREA RODÉS

L'índex d'estalvi de les famílies espanyoles respecte a la renda bruta disponible (és a dir, el que ens queda després de pagar els impostos) i sense tenir en compte el que es destina a pagar la hipoteca, és del 3%, molt per sota del 10% que estalvien altres països europeus, com Alemanya, França i Itàlia. "Som una societat força irresponsable", comenta Lluís Peralta, analista financer i soci de Robust, una *sicav* dedicada a invertir en empreses de criteri sostenible. Segons Peralta, hi ha diversos motius per estalviar: la jubilació, l'educació dels fills, imprevistos... Però no n'hi ha prou guardant els diners en un mitjó: "La gent ha d'entendre que també cal posar els diners a treballar, perquè si no la inflació se't menjarà els estalvis", diu Peralta. Per exemple, 50.000 euros estalviats i no invertits tindran al cap de 10 anys un poder de compra de 40.854 euros per culpa de l'efecte de la inflació (suposant una inflació del 2%). En 10 anys han perdut el 18% del seu valor. Si els invertim en un dipòsit al 3%, obtenim al cap de 10 anys un poder de compra (es té en compte el 3% menys el 2% d'inflació) de 55.231 euros, "un 10% més del que teniem", remarca Peralta. Si els invertim en renda fixa corporativa a llarg termini, amb un rendiment esperat del 6%, obtenim en el mateix període un poder de compra de 74.012 euros, un 48% més. La xifra augmenta si invertíssim en renda variable, és a dir, en accions a

la borsa, ja sigui a títol privat o per mitjà d'un producte d'inversió col·lectiu, com un fons d'inversió o un pla de pensions en renda variable. "La borsa té rendiments més elevats, però l'estalviador ha de tenir en compte que també té més risc", observa Peralta.

Motius per estalviar
Segons l'enquesta duta a terme per l'Observatori Inverco l'any 2009, els motius principals pels quals els ciutadans espanyols estalvien són: complementar la pensió, obtenir un rendiment, l'educació dels fills, cobrir despeses extraordinàries i adquirir un habitatge. Això últim es menja un 80% de la capacitat d'estalvi de les famílies espanyoles, recorda Peralta. L'any 2011, la prolongació de la crisi i la disminució de la renda de les famílies va fer caure la taxa bruta d'estalvi a l'11,5% -una xifra no gaire

diferent de la resta d'economies europees-. Però si es descompta la quantitat destinada a l'adquisició de béns immobles (això inclou l'amortització de la hipoteca), l'estalvi net es redueix al 3%.

Pel que fa a l'estalvi com a complement de la pensió pública, la població espanyola també està força endarrerada d'altres països occidentals. Tot i ser conscients de la debilitació del sistema de la Seguretat Social, el 80% de la població de l'Estat admet que no s'ha parat mai a calcular quines seran les seves necessitats econòmiques quan es jubili i quina part podran cobrir amb la seva pensió, segons un estudi realitzat per Esade l'any 2009.

Com invertir

"Invertir bé els estalvis no és tan complicat", diu Sergio Soro, cofundador de Robust. Un cop identificada quina quantitat es vol estalviar en un any concret, cal tenir en compte tres factors: l'estalvi de què ja disposem, la quantitat dels nostres ingressos que volem estalviar periòdicament i el rendiment que podem treure d'invertir aquests estalvis. Un senzill càlcul d'Excel, proporcionat per nombrosos webs d'assessorament financer, permet calcular el rendiment anual que es necessita per arribar a l'objectiu.

"El següent pas serà decidir quin o quins productes financers ens permetran arribar a l'objectiu, tenint en compte el grau d'aversió al risc del ciutadà", afegeix Peralta.

Generalment, com més rendiment genera un actiu, més gran pot ser l'oscil·lació del seu valor durant el temps d'inversió i, per tant, més temps es necessita per aconseguir el retorn de la inversió. "Els productes de més risc, com la borsa, són més aconsellables per als estal-

1

La hipoteca es menja un 80% de l'estalvi de les famílies espanyoles, que només és del 3%

2

Una de les raons principals per invertir és evitar que la inflació es mengi els nostres estalvis

3

Abans d'invertir cal ponderar bé el grau d'aversió al risc i els avantatges fiscals de cada producte

PASSA A LA PÀGINA SEGÜENT

VE DE LA PÀGINA ANTERIOR

viadors joves, ja que tenen més temps per recuperar la inversió”, insisteix Peralta.

Els actius de renda fixa, en canvi, solen requerir menys temps per generar el retorn esperat i oscil·len menys.

Risc i beneficis fiscals

Un cop escollits els actius en què es vol invertir, cal tenir en compte la diversificació, liquiditat i fiscalitat de cada producte. Diversificar la cartera d'inversions –dipòsit, borsa, deute públic, etc.– permet diluir el risc.

Pel que fa a la liquiditat (la capacitat per rescatar els diners de manera immediata), Peralta adverteix que si tenim tota la inversió concentrada en actius poc líquids, com els plans de pensions, correm risc de no poder disposar de diners en cas d'urgència.

Pel que fa als avantatges fiscals, hi ha actius d'inversió col·lectiva, com els fons i les *sicavs*, els rendiments dels quals no tributen per l'impost de capital mobiliari (RCM), de manera que poden reinvertir el 99% dels seus guanys (cotitzen en l'impost de societats) en altres actius. L'inversor només tributarà per RCM en el moment en què es ven les seves participacions en els fons.

Els plans de pensions, per la seva banda, tenen el privilegi que les aportacions anuals (fins a un límit anual) estan exemptes de tributar l'IRPF (tributaran més endavant, quan el consumidor es jubili i rescati el seu pla de pensions). També hi ha alguns productes asseguradors, com

L'envelliment de la població i la reforma del sistema de pensions implicarà una gran reducció de les pensions públiques, cosa que perjudica principalment les classes mitjanes, amb poca capacitat d'estalvi. FRANCESC MELCION

els PIAS, que gaudeixen d'exempcions parcials a l'hora de rescatar la inversió si es compleixen determinats requisits.

Actualment, la seguretat i la rendibilitat són els factors claus a l'hora de seleccionar un producte d'inversió, per davant de la liquiditat i la transparència, que eren els atributs més importants l'any 2009, segons un informe recent publicat per Inverco. D'acord amb

l'enquesta, una quarta part dels estalviadors augmentaran la seva inversió en fons l'any 2012, mentre que 4 de cada 10 preveuen incrementar els seus estalvis en plans de pensions i dipòsits. En els últims dos anys s'ha duplicat la proporció d'estalviadors que es defineixen com a *conservadors*: 55%, en comparació amb el 25% l'any 2009.

Segons Inverco, els productes amb més presència

en la cartera dels estalviadors són els dipòsits (56%), els plans de pensions (50%) i els fons d'inversió (25%). Aquests últims són els que més satisfacció donen a l'estalviador.

Assessorament

Quan arriba el moment d'invertir, la majoria d'estalviadors segueixen acudint a les oficines bancàries a la recerca d'informació. Tot i així, els fòrums i xarxes socials a

internet estan guanyant terreny com a font d'assessorament.

“Fins ara hem deixat massa marge a les entitats financeres perquè gestin els nostres estalvis”, diu Jesús Palau, professor de finances d'Esade. Palau creu que els particulars haurien de tenir el mateix dret que les entitats financeres per crear el seu propi pla de pensions i beneficiar-se dels avantatges fiscals. No obstant

això, un particular només pot optar a un fons d'inversió o de pensions si el contracta a través d'una institució financera, que li cobrarà comissions de gestió per cada operació de compravenda. “Als bancs els interessa més la seva rendibilitat que la del consumidor”, comenta Palau.

Invertir en habitatge?

La decisió d'invertir els estalvis en la compra o lloguer d'un habitatge hauria d'anar acompanyada d'una anàlisi financera que determinés quina opció té més costos per a l'estalviador.

Lamentablement, els motius sentimentals i altres estímuls socials han fet que bona part de la població espanyola s'endeutés en els últims anys per adquirir un habitatge. Segons Peralta, llogar “no és llençar els diners” sinó que pot ser una opció molt més rendible, tenint en compte els interessos generats per la hipoteca i les oscil·lacions de preus en el mercat immobiliari. D'altra banda, llogar permet tenir un patrimoni més líquid en cas de tenir alguna emergència o necessitar un canvi de domicili. “El discurs de la propietat ha tingut tant d'èxit que s'han acceptat preus i condicions que ara limiten el marge de manobra financera de moltes famílies”, conclou l'informe realitzat per Esade. Tot i que aquesta vinculació *discutible* entre propietat, increment de preus de l'habitatge i estalvi ha diluït la preocupació per la previsió, el nou entorn de la crisi pot significar el naixement d'una nova cultura de l'estalvi.

L'edat, un condicionant destacat en l'actitud davant l'estalvi

L'edat és un condicionant important en l'actitud dels ciutadans davant l'estalvi. Segons un informe sobre previsió i estalvi elaborat l'any 2009 per Esade i la fundació Edad & Vida, les generacions de la postguerra (més de 60 anys) són les més prudentes en els seus hàbits de consum i d'estalvi. S'adapten amb menys resistència a les situacions de crisi i són més aviat pessimistes davant del que poden esperar de l'Estat.

El sistema públic de pensions supera en moltes ocasions les

La generació del *baby boom*, entre 40 i 50 anys, és la més endeutada per les hipoteques. M. GARCIA

seves expectatives. Les generacions del *baby boom*, entre els 40 i 50 anys, s'han instal·lat en el model de consum i els costa encaixar les males notícies. Assimilen creixement a prosperitat i es plantegen l'estalvi en habitatge com una inversió, moltes vegades especulativa. La hipoteca s'ha menjat la capacitat d'estalvi de la classe mitjana.

Els més joves, en la trentena, ja no són tan optimistes. Són els més ben preparats professionalment, però també els que han topat amb dificultats per seguir el

model dels seus predecessors. Apareixen els *mileuristes* enfadats, amb unes expectatives laborals i socials que consideren injustes davant del seu desig de mantenir o superar el nivell de vida dels seus pares, en general amb una pitjor preparació i un nivell d'estudis més baix. Empesos per la frustració, en molts casos han substituït la cultura de l'esforç individual i busquen a l'exterior la solució dels seus problemes, exigint el suport incondicional de la família, l'administració o l'empresa.

TEXT
A.R.